GAZETA KRAKOWSKA

Nro 102.

z KRAKOWA dnia 22 GRUDNIA 1824 roku we SRODĘ.

— Z Krakowa. —

Wybór Prezesa Senatu JW. Stanisława Hrabi Wodzickiego na dalszy prawem oznaczony czas, był dla Mieszkańców Rzeczypospolitey Krakowskiey powodem do powszechney radości. Dzieliły ią wszystkie Władze Kraiowe, wszystkie stany, a dzień 19 Grudnia obrali Obywatele Miasta Krakowa, aby okazali publicznie, ile ich obchodzi Wybór Naczelnika, który obok wzorowego poświęcenia się usłudze Kraiowey, godność, szlachetność Człowieka w wysokiem zachowuie stopniu. — Na obiedzie przez JW. Jana Mieroszewskiego Reprezentanta z Gminy Okręgowey Chrzanów na kilkadziesiąt Osob danym, odbierał JW. Prezes Senatu dowody życzliwości i uszanowanie. — Nastąpiło w Teatrze Narodowym z rozporządzenia Właściciela rzęsisto oświeconym wystawienie Opery: *Kazimierz Wielki i Brózda, czyli Król Chłopkow.* Widowisko zakończyło się trafnem Obrazem, ogniem Bengalskiem oświeconym; przyczem Artyści Dramatyczni odśpiewali stosowne do obchodu tey Uroczystości wiersze przy powszechnych oklaskach Słuchaczów. — Miasto całe z własney chęci Mieszkańców było oświecone. Mogiła Wandy zdawała się bydź w ogień przeistoczoną; tę kilkunastu smolnemi beczkami Przełożony Xięży Cystersów w Mogile oświecić kazał, i wystrzałami z moździerzy nietylko Kraiowcóm, lecz i Zagranicznym okazać pragnął, że życzenia wszystkich Mieszkańców tey Krainy Wyborem JW. *Stanisława* Hrabi *Wodzickiego* na Prezesa Senatu spełnione zostały.

KANTATA

Spiewana w Teatrze Narodowym
Dnia 19 Grudnia 1824.

CHÓR.

O dniu radości! dniu dla Serc miły,
Zawitay wolnych nadziejo nowa!
Znów życzeń tyle Niebа ziściły,
Znów zapewnione szczęście Krakowa!

1. *Głos Wieśniaka.*

Wam to Mocarze Wspaniali!
Pierwszy hołd i sława,
Żeście pierwsi Nam wybrali
Oycem Stanisława.

Uczcił On wasze życzenia,
W tak piękney potrzebie;
Bo dla Ziomków powodzenia,
Poświęca sam Siebie.

II. Głos Obywatela Miasta.

Mąż cnotliwy bez nagany
Gdy na Rządu czele;
Nie lękam się przykrey zmiany,
W dobrą ufam śmiele.
Już nie iedne Jego Władza
Spełniła nadzieie;
Przemysł, handel się odradza,
Wszechnica świetnieie.

III. Głos Wieśniaczki.

W rzędzie słodkich zalet Jego
Tę ieszcze położę,
Ze kochany od każdego
Złym On bydź niemoże.
Bo też kochać Go należy,
Z głośney życzeń woli;
Wszak On pierwszy w pomoc bieży,
Prawdziwey niedoli!

IV. Głos Obywatela Ziemianina.
DO REPREZENTANTOW.

W jakieyż Was położę cenie,
Jakąż cześć oznaczę,
Za naszych Serc zrozumienie
Wam ludu tłomacze?
Lecz któż ten wybór zdziwi,
Któż go nie pochwali,
Ze cnotliwego, cnotliwi
Strożem praw obrali!

CHÓR.

Kończy pierwszą strofą.

Do Jaśnie Wielmożnego
STANISŁAWA Hrabi WODZICKIEGO,
Senatora Kasztelana Krol: Polsk: Orderu S. Stanisława pierwszey Klassy Kawalera, Prezesa Senatu Rządzącego Wolnego, Niepodl: i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Gdybym był Wierszopisem, a razem uczonym,
Pisałbym bez wątpienia arkuszowe Ody;
Abyś, Nowo obrany, był więcey Uczczonym,
Aby uczcić rozsądncy Wolności swobody.

* * *

Lecz złamać łatwo zdołam ostre kolce trudu,
Gdy stroię w kwiaty prawdy, następne przedmioty:
Nadgrodę czystych zasług, przywiązanie Ludu,
Czyn rostropny Obierców, Obranego Cnoty.

* * *

Z popędem dla Narodu uwielbienie wzrasta,
Gdzie słuszność i cześć Prawu, są na bacznym Oku,
Cofnawszy wstecz Polaka aż za czasy Piasta,
Zawsze dla szczęścia Kraiu miał to na widoku.

* * *

Tak Seym wolney Krainy starał się okazać
Z uwagą obieraiąc, Rządu Naczelnika;
A zdatność i zasługa były w stanie wskazać;
Ze Równość przy Równości w pewnym względzie znika.

* * *

Czyli się Swóy lub Obcy zechce zastanowić?
Iak ciągle odznaczasz się czynnie i gorliwie,
Niemoże czystey prawdzie, tey prawdy odmowić,
Ze Ten Urząd należy Tobie sprawiedliwie.

* * *

Miłość Ludu i wdzięczność nie używa Maski;
Swieżo On doznał Twoich usiłowań mocy;
Zna, żeś Sprawcą Korzystney dla Mieszkańców łaski,
Iakiey dowiodł szczególniey Monarcha Północy.

* * *

Tu dowiodłeś, czym iesteś w Oczach Władców Swiata;
A zwróciwszy uwagę wewnętrznych korzyści,

Gdy Kraiu nie dotknęła dochodów utrata,
Sama Cię zazdrość z ładu swoiego oczyści.

* * *

Jeszcze dodam, że wielbion Rządu Twego sposób,
Moralność, Sprawiedliwość z chlubą doświadczana
Nakoniec z bespieczeństwem maiątków i Osob,
Kray przy Konstytucyi, ma Rządy Trajana.

Z Warszawy d. 13 Grudnia.

Towarzystwo Królewsko-Warszawskie Przyiacioł Nauk odbędzie posiedzenie publiczne dnia 16 Grudnia 1824 roku, na ktorem:

1. Prezes Towarzystwa Minister Stanu Staszic zagai posiedzenie.
2. Professor Uniwersytetu Warszaw. Kaietan Garbiński czytać będzie, Rys życia i zasług zmarłego Kollegi Michała Kado.
3. Mecenas Tomasz Swięcki, Wiadomość o znakomitszych uczonych w Polsce za panowania Domu Jagiellońskiego.
4. Sekretarz Towarzystwa X. Edward Czarnecki, Kanonik Metropolitalny Warszawski Rys zasług naukowych ś. p. Xięcia Alexandra Sapiehy.
5. Członek Towarzystwa Elementarnego Łukasz Gołębiowski, Uwagi nad Autentykiem z wieku XII. darowanym Towarzystwu.
6. Radca Stanu Kaietan Koźmian, Poezyią o Ziemiaństwie Polskiem.

Mieysce posiedzenia w domu Towarzystwa przy Krakowskiem Przedmieściu. Zacznie się o godzinie 10tey zrana.

Z Petersburga d. 13 Listopada d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Gdy powódź d. 7 b. m. poznosiwszy wszystkie mosty na Newie, niezmiernie trudną uczyniła kommunikacyią między roznemi częściami miasta, Cesarz Jegomość dla zapewnienia udziału rychłey i skuteczney pomocy, przeznaczoney dla ofiar tego nieszczęśliwego zdarzenia wydał dnia 10 rozkaz dzienny, mianuiący czasowych Gubernatorow woiennych, pod rozkazami Jenerał-Gubernatora woiennego Petersburgskiego, Hrabi Miłoradowicza, iako to: na Wasilim Ostrowie, Jenerał-Adiutanta Benkendorfa; w Starym Petersburgu, Jenerał-Adiutanta Hrabiego Komarowskiego; w części Wiborgskiey Jenerał-Adiutanta Depreradowicza. (Cons: Imp:)

(*Dalsze wiadomości z Petersburga do następnego Numeru Gazety odkładamy.*)

Z Berlina d. 7 Grudnia.

Xiążę Pruski Wilhelm z małżonką swoią i rodziną przybył dnia 5 b. m. z zamku Fischbach, w Szląsku, do tuteyszey stolicy.

Niedawno przybyli tu: Hrabia Zichy Vasonko, Cesarsko Austryiacki rzeczywisty tayny Radca i Podkómorzy oraz nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister przy Dworze tuteyszym, z Drezna i tayny Radca Stanu Niebuhr, nadzwyczayny nasz Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze Rzymskim, z Magdeburga.

Gazeta Rządowa tuteysza donosi z Poznania, iż handel piiawkami nietylko trwa ciągle przez Hamburg do Londynu, lecz nawet iest znacznym z korzyścią dla uboższey klassy ludzi. Od Wielkiey Nocy r. b. w iednym powiecie Babimostskim w okolicy Rakwic kupiono blisko million piiawek, za które zapłacono 3 do 4 tysięcy talarów. Z początku pła-

cono tysiąc po 20 sr. gr., a teraz płaci się iuz po 3 talary. Przeszło 30 ubogich ludzi utrzymuie się w Rakwicy z tego handlu.

Z Paryża d. 6 Grudnia.

D. 3 b. m. odbyła się rada Ministrów u Hr. Villele.

Gdy Król przed kilku dniami czynił przegląd 5go szwadronu huzarów, rozkazał przywołać do siebie Brygadyera Hamm. Waleczny ten officer przyznany sobie miał przed dwiema laty krzyż Legii honorowey, lecz przez pomyłkę otrzymał go inny tego nazwizka officer. J. K. M. prostuiąc tę pomyłkę oddał mu łaskawie sam takowy krzyż i Hamm aż do łez był wzruszony. Gdyby woyskom pod bronią stoiącem nie były zabronione wszelkiego rodzaiu okrzyki, szwadron byłby głośno okazał swą radość, ktora na twarzach tylko iego okazywała się; ale zato widzowie tem głośniey wykrzyknęli: niech żyie Król!

Podług Dziennika Sporów d. 27 Listopada przybył tu z Madrytu goniec z nową umową między rządami Francuzkim i Hiszpańskim, podług ktorey pozostanie więcey o 10,000 woyska Francuzkiego w Hiszpanii, niżeli poprzednio umówionem było, i także Saragossa i Santona mieć będą Francuzkie osady. Dziennik Gwiazda zapewnia zaś, iż rzecz przy dotychczasowem postanowieniu pozostaie i woyska Francuzkie rozpoczęły od 1go b. m. ustęp z Hiszpanii. W Korunie iednak pozostanie osada Francuzka.

Xżę Maxymiliian Saski przybył d. 27 Listopada w wieczór do Vittoria.

Liczba wyższych naszych officerów wynosi teraz 617 pomiędzy ktoremi 206 jenerałów poruczników i 701 jenerałow maiorow. Z tych oddalonych zostanie w moc rozporządzenia z d. 1 b. m. 167, to iest 56 pierwszych, a 111 drugich.

Biskupi w Amiens i Evreux, tudzież Arcybiskup w Bourges wyniesionemi są na Parów Francyi.

W tym samem prawie czasie, gdy w Hiszpanii zabroniono towarzystwu Bibliynemu drukować starego testamentu, wydał Sułtan ferman zakazuiący wpuszczać do państwa Ottomańskiego Bibliy, które Europeyskie towarzystwa w wschodnich ięzykach do rożnych części iego kraiu rozsełaią.

Nowego romansu pod napisem: Prefekt, wyszło w tych dniach drugie wydanie.

W Lionie lękano się w d. 2 b. m. powtórnego wylewu Saony, gdyż od kilku dni ustawicznie deszcz padał.

Przed kilku dniami domysłowy zabóyca dzieci w lasku St. Vincent, Papavoine, przyprowadzony został z więzienia do izby badań, dla stawienia się przed oczy swey matki. Niespodziewany ten widok zdawał się mocno go wzruszyć.

W Nimes karny sąd policyyny skazał faktora wexlowego Bonawenture Castel za dopuszczenie się lichwiarstwa na roczne więzienie, i na zapłacenie kary pinięzney 60,000 Fr. i kosztów sądowych.

Z Madrytu d. 28 Listopada.

Xiążę Maxymiliian Saski poiedzie prosto przez Villacastia do Eskurial, potem cała rodzina Krolewska uda się d. 4 Grudnia do Madrytu.

Przeszło 40 osób obwinionych o spisek i przed kilku miesiącami uwięzionych, zostały iako niewinne uznane. W liczbie ich znaydował się nawet znany Roialista Manuel Adam Leche.

Rząd nasz z braku pieniędzy w skarbie zmuszony został połowiczny żołd na nieograniczonym urlopie będącym officerom zmnieyszyć do trzeciey części. Z powodu zeznania pewnego Jglesias, ktory na śmierć skazany został, nakazano przeszło 20 nayznakomitszych mieszkańców w Salamance uwięzić. Xże Abrantes, grand Hiszpański, były konstytucyyny Alkad, i bogaty Cantero, ktory dawniey był Regidorem, wieziońmi tu są, dla stawienia się przed sądem.

W Nawarze Władze rządowe zmuszone zostały do przedsięwzięcia naysurowszych środków, ponieważ pokazuią się zbroyne bandy pod Vi...., Siguenza i Logrono. Wiele osob, które dawniey w woysku konstytucyynem służyły, a niemogące okazać sposobu do życia, uwięzione zostały iako włoczęgi. Tymczasem dodaią, że i więcey znakomitych osob tamże uwięziono.

Były Minister skarbowy Erro, będący zawsze iesze e w Waladolidzie więzniem, zdaie się że w krótce otrzyma wolność i pozwolenie tu przybycia.

Dla pomnożenia korpusów ochotników Królewskich, dozwolono wschodzić do nich milicyiantom konstytucyynym, wyiąwszy iedynie ochotnikow teyże milicyi.

Jeneral Digeon, którego rzeczy dnia 24 ztąd odeszły, stanie w Baionie dnia 15 Grudnia.

Umarł tu mianowany pod rządem Stanów Sufragan Madrycki, i dopiero przed samą śmiercią dał się nakłonić do złożenia tey dostoyności.

Zniesione teraz zostało monopolium przędzenia bawełny, i spodziewamy się że odtąd nasze fabryki ubiegać się będą mogły z Angielskiemi. Opłata od tey odnogi przemysłu, którą do 20 mill. realów wyrachowano, i dochód z kopalni merkuryuszu w La Mancha, użyte mi bydź maią na zpłacenie pierwszey dwudziestey części pożyczki Królewskiey, którey ciągnienie d. 1 Marca 1825 nastąpi.

Wyprawa, którą w Ferrol przeciw południowey Ameryce gotowano, nie przyydzie do skutku.

W Vittoria został Paryzki dziennik Sporów zakazany i codzienny ma iego mieysce zastępować.

Z Lizbony d. 24 Listopada

Przyrzeczona narodowi uroczyście przez N. Króla konstytucyia iest już wypracowana, i będzie zapewne w Grudniu ogłoszona. Osnówa iey ieszcze niewiadoma.

Gazeta tuteysza pod d. 10 b. m. ostrzega rząd Brazyliyski, aby do siły morskiey nieprzyymował niewolników Murzynów i niepowierzał im oręża, gdyż kiedyś przypłacić może drogo to polityczne swoie zaślepienie.

Z Londynu d. 4 Grudnia.

Przedonegday, onegday i wczoray były gabinetowe rady, na których prawie wszyscy Ministrowie i wielu członków tayney rady znaydowali się.

Wiele znakomitych osób, iak n. p. Lord Kanclerz, Xże Wellington, i t. d.

mieli w tych dniach posłuchanie u J. K. Mci. Pierwszy miał ieszcze dziś posłuchanie.

Xiężna Glucestru przychodzi do zdrowia.

Poseł Francuzki Xże Polignac uda się w krótce do Paryża, dla znaydowania się przy zagaieniu posiedzeń izby Parów pod teraźnieyszym panowaniem.

Z Kalkuty nadeszły nowe doniesienia pod d. 28 Czerwca, a z Madras pod d. 17 Lipca, które iednak nie zawieraią dalszych wiadomości o prowadzoney przeciw Birmanom woynie. Część woyska Birmanów cofnąć się miała z Ramoo do Arracan.

Rząd odebrał doniesienia z Persyi, lecz osnowa ich dotąd niewiadoma.

P. N M. Rotschild wydał tu wezwanie na składki dla wsparcia mieszkańców Nadreńskich prowincyy, którzy przez ostatnie powodzie szkody ponieśli. On sam podpisał na ten cel 100, a żona iego 50 Fs. W pierwszym zaraz dniu tworzenia składki podpisano 554 Fs.

Płynący pod banderą Kolumbiyską kupiecki okręt Rita z Kartageny do Londynu, w gospodzie Loyds o ieden od sta mniey zaręczony został od Angielskich okrętow.

Czynione tu są przygotowania do przesłania wychodniów Włoskich do południowey Ameryki, gdzie chcą wniyść w służbę patryiotów. Względem officerów Hiszpańskich stać się to niemoże, ponieważ Stany przez nieuznanie niepodległości południowey Ameryki wzbudziły tam podeyrzenie o każdym Hiszpanie do iakiey bądź strony należy.

Rząd Mexykański był po nieiakiego czasu w chęci nałożyć wyższe cło od wywozu drogich metalów. Kongres jeneralny wyznaczył zatem Kommissyią z 9 członkow do roztrząśnienia tego proiektu. Gdy ta d. 9 Sierpnia zdała o tym proiekcie sprawę, nietylko odrzucony został, ale nadto uchwalono, iż na przyszłość niema bydź od wywozu złota i srebra cło powiększone.

W Kolumbii dozwolono cudzoziemcom stawić za opłacenie cła od swych towarów poręczycielow, i termin do wypłaty naznaczono im do 6 miesięcy.— W Bogata wychodzą teraz trzy polityczne pisma. Gazeta Kolumbiyska iest pismem rządowem i zawiera rządowe rozporządzenia i t. d. Dzien ik Konstytucyonista w Hiszpańskim i Angielskim ięzyku wydawany, zawiera oprocz politycznych wiadomości, prywatne doniesienia i zawsze historyczno-polityczny artykuł. Dziennik Goniec poświęca się zupełnie polityce — Tworzenie narodowey milicyi w Kolumbii idzie z naywiększym pośpiechem. Z podobnymże pośpiechem czynione są w Buenos-Ayres uzbraiania na popieranie woyny w Peru.

Z Nowegojorku d. 9 Listopada.

Gubernator naszey prowincyi, P. de Witt Clinton, został przez obior swoich współobywateli na dalszy czas na swoim urzędzie utrzymany. Jak dalece obywatele z iego rządów są kontetni okazuie okoliczność, że miał 20,000 głosów więcey od swoich współubiegaczów.

Tuteysze towarzystwo badaczów natury obrało członkiem swoim Professora Doktora Lehmann w Hamburgu.

Znany filantrop, P. Owen de Le-

nark, przybył tu dla podania Kongressowi swoich planów osiedlenia.

Z Stambułu d. 11 Listopada.

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

D. 27 z. m. udał się Sultan do pałacu Porty i znaydował się na nadzwyczayney radzie tyczącey się wielu ważnych przedmiotow, tak politycznych iak woyskowych. Na końcu tey rady oświadczył się Sultan żywo przeciw zaniedbaniu przepisów Religii, a zwłaszcza modłow i nakazał po wszystkich meczetach czynić mocne w tey mierze napomnienia.

Niespokoyność względem losu flott zniknęła iuż zupełnie. Zachodzi tylko nieukontentowanie, że w teraźnieyszey kampanii tak wielkiemi siłami nie osiągniono większego celu; lecz wiadomo powszechnie, że istotna strata wcale nie iest znaczącą, że rzekome zwycięztwa nieprzyiaciela konczą się na zniszczeniu 6 okrętow niższego rzędu przez palne statki, że Kapitan Basza do ąd nie wypadł z łaski Sułtana, i że położenie państwa, iakkolwiek w niektorych względach niebezpieczne, nie iest wcale zwątpione.

Od 7 Października niezaszła żadna morska potyczka, iak okazuie się z rownobrzmiących z Smirny do 2 Listopada doniesien i nawet Gazet Greckich.

D. 19 Października flotta Egipska, w towarzystwie wielu Tureckich okrętow, opuściła port Mitylene i udała się bez żadney przeszkody do odnogi budrun, gdzie przybyła d. 1 Listopada do Smirny Ces. Austryacka galera Arethusa kilka dni bawiła. Rzeczona flotta składała się z 50 do 60 woiennych okrętów, pomiędzy któremi 2 o 60 działach Isania i Dianna, na ktorych Ibrahim Basza i Ismael Gibraltar wywieszone mieli swoie bandery (*) — 8 fregat od 40 do 44 dział, 13 korwet i 30 brygów lub galer. Była w posiadłości 200 przewozowych okrętów, których połowa pochodzi z wszystkich Europeyskich morskich narodow. Ponowiono z ostatniemi kontrakty w nader korzystnych dla nich warunkach. Flotta stała pod Budrun na kotwicach; lecz iedna z niey dywizyia krążyła ustawicznie iako straż po odnodze. i każdy iey okręt opatrzony był dwiema barkami z hakami, dla odepchnięcia palnych Greckich statków, ktoreby się do odnogi wsliznąć mogły. Od czasu, iak Turcy używaią tegosposobu, którego dawno chwycić się byli powinni, stały się dla nich mniey niebezpiecznemi palne statki. Jakoż Grecy sami przyznaią, iż w ostatniey epoce tego roczney kampanii dwie trzecie części ich palnych statków częścią zniszczone zostały, częścią się bez żadnego skutku spaliły.

Lądowe woysko Egipskie, które nigdy Budrun nie opuściło, znaydowało się w naylepszym stanie. Co opanuiących w niem podczas lata chorobach pisano, było przesadzonem; nie utraciło bowiem iak naywięcey 300 ludzi i

(*) *Korrespondent Dziennika Sporów, który pod d. 10 Listopada z Ankony pisze: „ iż dałby połowę krwi swoiey za wydobycie z niewoli Greckiey obu tych przyiaciol swoich „ — może się zatem zupełnie uspokoić. (Przypisek Dostrzegacza Austryiackiego.)*

około 100 koni. Liczy 18,000 piechoty i 2000 jazdy i przez całe lato było przez znayduiących się w niem Europeyskich officerów obrotów uczone.

Oba Wodzowie oczekuią z Egiptu znacznych nowych posiłków i zdaią się chcieć ieszcze przed zimą przedsięwziąść wylądowanie do Morei między Modon i Coron, a gdyby to dla przykrey pory niepodobnem do uskuteczniania było, przezimować w porcie Suda na Kandyi.

W podróży do Smirny okręt Austryiacki Arethusa d. 30 Października na północy od Lero napotkał dywizyią Grecką z 28 żagłów złożoną, która wypytywała się Kapitana o flottę Egipską.

Naynowsze Gazety Greckie Hydryyska i Ateńska nie zawieraią nic nowego.

Z Hydry piszą pod d. 15 Października, że Turcy z Patras podczas bawienia officera, który zamknąć miał tę twierdzę, w Gastuni (o 5 mil ztamtąd) zrobili przeciw Grekom potężną wycieczkę, podczas którey wielu znakomitych Greków życie utraciło. Głowna kwatera zbliżyła się potem do tego miasta, ale żołnierze ciągle uchodzą z Greckiego korpusu. Na to i złe urządzenie woyska (przy którem iak się zdaie, znayduie się kilku głównych nieprzyiacioł rządu w Napoli, iak n. p. Pettimetzas, młody Kolokotroni, Sessini, i t. d.) mocno użala się Dziennik Przyiaciel Praw.

Z Bruxelli d. 6 Grudnia.

Rządowa Gazeta tuteysza zawiera dwa postanowienia N. Króla z dnia 14 Grudnia 1815 i z d. 1 Listopada 1824 r. zezwalaiące pierwsze: na zaślubienie Królewica Następcy tronu z Wielką Xiężną Rossyyską Anną Pawłowną, drugie: na zaślubienie Królewica Fryderyka i Królewną Pruską Ludwiką.

Dziś obchodzona tu i w całem państwie była uroczyście rocznica urodzin Xięcia Oranii, Następcy tronu.

Nuncyusz Papiezki przy Dworze naszem, Prałat Nassali, odiechał w tych dniach napowrót do Rzymu, dla zdnia J. Świątobliwości sprawy o swoim poselstwie.

Poseł Hiszpański przy Dworze naszem, P. Navia niemiał dotąd ani instrukcyy, ani pensyi od rządu swoiego odebrać i pisał o swoie odwołanie.

Porucznik Clifford Kocq van Beugel, adiutant admirała Wolterbeck dowodzącego naszą eskadrą na morzu śródziemnem, przybył tu onegday z następuiącem doniesieniem z Port-Mahon: że na daną Dejowi Algierskiemu odpowiedź przez Konsula naszego Freissinet i Porucznika van der Bosch, dowódcy bryga Pelikan, który przywiózł rozkazy Królewskie, iż rząd Niderlandski wcale nie zezwala na pretensyie Deja i dowodzący admirał żąda w 24 godzin odpowiedzi, czyli Dey chce woyny, nastąpiło z strony Deja oświadczenie, iż zatwierdzi zawarty w r. 1816 traktat.

Przybył tu Poseł Sardyński przy naszem Dworze, Baron Vignet. Przebiegło także przez miasto nasze dwóch gabinetowych Angielskich gońców z Wiednia do Londynu.

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od Nowego roku 1825 upraszа iey Redakcyia łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK DO N^ro 102. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 22 GRUDNIA 1824 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Wiednia d. 14 Grudnia.

N. Krol Bawarski wczoray, a N. Królową z córkami Maryią i Ludwiką dziś rano, wyiechali z stolicy tuteyszey napowrot do państwa swoiego.

J. C. K. Apostolska Mość gabinetowym swoim listem z d. 7 b. m udzielił naylaskawiey Nadwornemu Lekarzowi N. Króla Bawarskiego, Doktorowi Hartz krzyż komanderski, a Nadwornemu Chirurgowi tegoż Monarchy, Paru Winter krzyż kawalerski Ces: Austryiackiego orderu Leopolda.

Ze Lwowa d. 17 Grudnia.

Dnia 8 Czerwca r. b. iako w dzień iarmarku w Wadowicach przy rozdawaniu nagród, w celu polepszenia chowu koni ze skarbu rządowego przeznaczonych, otrzymały takowe nagrody następuiące osoby: za przychów naypięknieyszych źrzebców po stadnikach skarbowych, nagrody po 20 dukatów w złocie: Kłocki Pleban Andrzey Puszynski, i poddani: Jakób Jan z Pozowic i Antoni Zakrzeski z Brzeźnic; a za przychow naypięknieyszych klaczek po stadnikach skarbowych, nagrody po 6 dukatów w złocie: poddani Woyciech Rygierzec z Bestwiny, i Jan Głąb z Pietrowic.

Jego Cesarska Mość naywyższem Swoiem postanowieniem z d. 8 Listopada r. b. raczył naylaskawiey JX. Ignacemu Józefowi Penka poruczyć katedrę dogmatyki w Uniwersytecie Lwowskim.

Z Rzymu d. 26 Listopada.

Od Syxtusa V. żaden Papież nie okazał więcey tęgości i ścisłości w administracyi kraiu, a zwłaszcza w kryminalney policyi iak teraźnieyszy Leon XII. Za przeszłego Papieża nie mógł nikt ztąd do graniey Neapolitańskiey iechać, aby nie był obdarty, a często i zabity. Zuchwałość rozboynikow drogowych nie znała żadnych granic. Banda łotrow napadła w Albano klasztor z 8 do 10 zakonników złożony, zabrała ich z sobą i kazała zapowiedzieć rządowi, iż ieżeli w oznaczonym czasie nie złoży pewney summy pieniędzy (iak głoszą 100,000 Szkudów) tedy wszystkich zakonników zamorduie. Sekretarz Stanu przewiduiąc, iż raz zezwoliwszy na żądanie ra-

busiów, potrzeba im się będzie zawsze okupować, i wszystkie od osobnione klasztory poznoszą. Z boleścią przeto serca zostawił tych nieszczęśliwych swoiemu losowi. W istocie zostali rozstrzelanemi, ale resztę klasztorów zostawili rabusie w spokoyności i obrócili niegodziwe swoie rzemiosło na drogi publiczne. Jak tylko Leon XII wyniesiony został na Stolicę S. zwrócił zaraz swoią uwagę na te krzyczące bezprawia. Z obszernemi pełnomocnictwami wysłanemi zostali iako Legaci Kardynałowie Rivarola do prowincyi Rawenny a Palotta do Maritima i Campagne. Palotta, pobożny bardzo mąż, nim rozkazał miecz dobydź, użył pierwey słów Bożych. Wydał odezwę, w którey starał się różnemi przykładami z Pisma S. naprowadzić rabusiów na drogę cnóty. Lecz ta uchybiła swoiego celu, może dla tego, iż ci łotrzy nie umieią czytać. Rząd wysłał potem do prowincyi Marima i Canoagna Prałata Benevenuti. Odważny ten mąż zachęcił podarunkami i obietnicami tak żandarmów, iako też mieszkańców do ścigania łotrów, a których schwytano, rozkazał w 24 godzinach obwiesić i głowy ich w żelaznych klatkach na widok publiczny wystawić, i nakoniec około 50 hersztów ogłosił za wolnych każdemu do zabicia. Rozbiegli się wnet lub poddali rabusie, a herstowie albo sami pomiędzy sobą się pozabiiali, albo prosili o przebaczenie.

Niedawno o kilka mil za bramą Nomentana odkryto na polu Xcia Sforza niezaprzeczone slady i szczątki wieyskich domów dawnych Rzymian. Z wielu znalezionych przy tey okazyi rzeczy przytoczemy tu iako osobliwość: kulczyki z wiszącemi u nich marmurowemi winogronami. Z napisu roku 134 po narodzeniu Chrystusa Jezusa okazuie się, że ieszcze przed panowaniem Cesarza Adryiana musiał tam bydź Dom wieyski zbudowany.

Z Karlsruche d. 4 Grudnia.

Na wzór tuteyszy stolicy i miasta Konstancyi utworzyły się także w Offenburgu i Lahr związki kobiet na wsparcie uszkodzonych przez powodzie w przeszłym miesiącu okolic, których usiłowania naypomyślnieyszym skutkiem uwieńczone zostały. Wszędzie dobroczynność niosła wsparcie nieszczęśliwem, i na szczególnieyszą wzmiankę w tym względzie zasługuią miasteczko Adelsheim i cyrkuł Tauber, którego gminy połączone z Dworami, pomimo poniesionego tego lata gradobicia, nieurodzaiu ziemniaków i poniesionych szkód przez powódź dla nieszczęśliwszych ieszcze od nich mieszkańców złożyli składki.

Z Falcu d. 28 Listopada.

Od zawarcia handlowego układu między Wielkiemi Xięztwami Hesko-Darmstadskiem i Badeńskiem, rozchodzi się wieść, że dawno upragniony wolny handel przynaymniey pomiędzy kraiami południowych Niemiec do skutku przyydzie. Dwór Badeński miał na nowo wezwać Dwór Wirtembergski do podobnegóż układu, a ostatni miał posłać w tymże przedmiocie deputowanego do Dworu Bawarskiego. Z niecierpliwością i nadzieią oczekiwany iest wypadek tych układów.

Od brzegow Menu d. 7 Grudnia.

JO. Xiężna Zofia, małżonka Xięcia Karola Hessen-Philipschal, z domu Bentheim, powiła w swem zamku Augustenau d. 3 b. m. syna, który otrzymał na chrzcie imię Wiktor.

Burza, która w nocy z d. 12 na 13 Listopada wywarła moc swoią na okolice między Koblentzą i Koloniią, zrządziła następney nocy w Moguncyi trzęsienie ziemi, przyczem widzieć się na powietrzu dała kula ognista.

W Ingolstadt zaprowadzony został d. 28 Listopada pierwszy Ewanelicki Pastor. Nigdy tam bowiem niebyło Ewanielickiego kościoła.

Kr. Bawarski tayny Radca, Kawaler Wiebeking złożył niedawno akademii umieiętności rysunek dwoch Rzymskich kaflanych piecow, ktorych szczątki znalazł we wsi Bawarskiey nad rzeką Inn poniżey Rosenstein. Okazuie on z budowy tych piecow, iż Rzymianie posiadali niewiadomy nam sposob pomnożenia ciągu powietrza i powiększenia płomieni. Nakoniec umieli swoim kaflom taką twardość nadać, iż ognia daią i chociaż na kamienie są rzucone nie rozbiią się. Zresztą dawnieysze kopania pod Nassenfels były ieszcze pomyślnieysze, bo znaleziono zupełnie nienaruszone Rzymskie piece kaflane.

Z Szwaycaryi d. 1 Grudnia.

Podług oznaymienia Dyrektora policyi Kantonu Bazylevskiego pod d. 26 Listopada Kommissyia łowcza tego Kantonu porozumiała się z Kantonami Solotturny i Argowii, iż dla wytępienia ilemożności rozmnożonych w tych okolicach wilków, ktore znaczne czynią szkody, przedsięwzięte zostanie obławem polowanie na te drapieżne zwierzęta.

Rada Kantonu Wedow udzieliła katedrę prawa natury i politycznego Szwaycarskiego w Uniwersytecie tamteyszym P. Pidon, ktorą iuz tymczasowo zastępował.

Piećdziesiąt czterech letnia kobieta w Sagen z ukąszenia kota, na ktore niezważała, popadła po 4 tygodniach wściekliźnie, na ktorą po 4 dniach w nayokropnieyszych konwulsyiach umarła.

Rozmaitości.

Pewna maiętna wdowa przybywszy do iednego z znacznych miast w Niemczech, została uięta piękną postacią aktora, graiącego rolę poczciwego przyiaciela; w kilka dni znowu widziała go w teyże roli, przez co pomnożyła się nagła miłość; wzywa artystę do siebie, oświadcza iż iest bogatą, Panią swey woli i żąda go zaślubić. Artysta nie ufaiąc miłości tak nagley, składa czułe podziękowanie za taką ofiarę, lecz prosi, aby wdowa na zaiutrz znaydowała się w Teatrze dla widzenia Dramy, w którey grac będzie główną rolę, a dopiero po ey odegraniu, raczy ostatecznie oswiadczyć, czy ieszcze trwać będzie w chęci zaślubienia się. Niecierpliwie oczekuie wdowa na rozpoczęcie Dramy, ulubiony artysta występuie w roli starego, podagryka, postac odrazaiąca, a charakter roli był chytrego intryganta, doznaiącego w końcu sprawiedliwe ukaranie za podstępy. Wdowa wraca do swego mieszkania, i raniutenko opuszcza stolicę, niedawszy odpo-

wiedzi artyście, ktory się przekonał, iż w tym stadle nie byłby szczęśliwy.

Młodzieniec maiący lat 23 iest przedmiotem powszechney ciekawści w Floreneyi. Włosy, powieki, brwi i broda iego są białe i gęste; zaś białka w oczach prawie czerwone i zupełnie rożniące się od oczu ludzkich. Tego człowieka przywiózł Kapitan Angielski Schmit wraz z siostrą i bratem iego z kraiu Albinnsów z głębokiey Afryki do Anglii, gdzie naowczas miał dopiero lat 4 i tam został wychowany. Mieszkańcy tego kraiu siedzą w głebokich iaskiniach, dla uchoronienia się od skwaru słonca.

Dnia 20 i 12 Grudnia 1824 r.

Cena Zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	15	11	—	10	—	9	15
— *Zyta*	6	15	6	—	5	15	5	—
— *Jeczmienia*	5	6	5	—	4	15	4	12
— *Owsa*	3	18	3	12	3	6	3	3
— *Jagieł*	—	—	15	—	14	—	13	—
— *Grochu*	6	15	6	—	5	15	5	—
— *Rzepaku*	16	15	16	—	15	—	14	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 117 Ciągnieniu dnia 22 Grdnia r. b. w przytomności osob od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera nastepuiące:

63. 87. 31. 44. 70.

Przyszłe 118 Ciągnienie dnia 29 Gudnia r. b. przypada.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek d. 23 b. m. daną będzie Komedyia w 3 aktach z francuzkiego P. Destouches tłomaczona: *Zmyślone Niewiniątko*. Poczem nastapi Balet w 1 akcie z muzyką P. Wollanek: *Hiszpanie w Ameryce*.

UWIADOMIENIE.

Pani Le Dru ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż po otrzymanem pozwoleniu od Wielkiey Rady Uniwersytetu Krakowskiego, od d. 12 Listopada otworzyła Pensyią dla Panien, w którey uczy tego wszystkiego, co stanowić może dobrą i świetną edukacyią. Pani Le Dru przyymuie całe i pół Pensyionarki i Panny dochodzące. Pensyia iey znayduie się w kamienicy pod Nrem 549 w ulicy Floryiańskiey na przeciwko Hotelu pod Opatrznością.

DONIESIENIA.

Summa do 50,000 Złpol. dochodząca, każdego czasu na dobra w Województwie Krakowskim, lub w kraju Wolnego Miasta Krakowa położone, na Elokacyą daną bydź może. O dalszych warunkach da wiadomość Notaryusz publiczny Krakowski W. Matakiewicz.

W dniu 27 Grudnia r. b. 1824 o godzinie 10 przed południem w Krakowie w Gmachu Sukiennicach sprzedane zostaną w drodze Exekucyi Sądowey, przez publiczną licytacyą kosztowności, iako to: Perły Kalakuckie, Kleynoty, Pierścienie, Srebrne Naczynia, Miedziane i Cynowe Naczynia, tudzież Meble i sprzęty pokojowe. Powyższe kosztowności widzieć można od d. 15 b. m. i r. aż do ich sprzedarzy w Handlu W'go Antoniego Höltzla w Rynku M. Krakowa pod L. 259 exystuiącym, przed południem od 10 do 12, a po południu od 2 do 5tey godziny.

W Krakowie d. 14 Grudnia 1824 roku. *Jacek Kawecki*, Kom. Sąd.

Barbara Pykowska, patentowana Akuszerka, uwiadomia Szanowną Publiczność, iż z dawnego mieszkania przeniosła się do domu JPaństwa Skibińskich przy ulicy Swieckiey pod Nro 335.

Wina stare w Butelkach w niewielkiey już ilości są na raz do sprzedania, bliżey dowiedzieć się można w Rynku pod Nr. 17 na drugiem piętrze.